

Kennis over bodem levert geld op

Om voordeel te behalen met de Kringloopwijzer is het vooral van belang om de ruwvoerproductie te optimaliseren en verliezen te beperken. Daarbij kan de Kringloopwijzer helpen met managementinformatie over de bodem. Kennis over de bodem is vaak nog te laag, terwijl grond een duur bedrijfsmiddel is, zegt Jan Breembroek namens de Vereniging van Accountants- en Belastingadviesbureaus (VLB).

Henk ten Have

De aandacht van melkveehouders voor de Kringloopwijzer neemt toe. Dat blijkt onder meer uit het aantal vragen dat de VLB-adviseurs over het nieuwe instrument van ondernemers krijgen. Maar de groeiende belangstelling heeft natuurlijk ook te maken met het verplichte gebruik van de Kringloopwijzer per 1 januari 2015 door melkveehouders die een fosfaatoverschot op hun bedrijf hebben (60 procent). Inmiddels hebben 66 adviseurs de opleiding van de VLB Kringloopacademie gevolgd. Het betreffen met name relatiebeheerders die hun klanten kunnen helpen bij het invullen van de Kringloopwijzer en het interpreteren van de

naars van de intentieverklaring 'Sturen op mineralenefficiëntie via KringloopWijzer' met alle drie de sporen te maken, vertelt Breembroek. "Allereerst zijn er de studiegroepen voor melkveehouders. Daarin wordt agrariërs geleerd hoe ze de Kringloopwijzer als managementinstrument kunnen gebruiken. Daarnaast is er vanuit de zuivelondernemingen de verplichting voor het gebruik van de Kringloopwijzer voor melkveehouders met een fosfaatoverschot. Verder wordt er gekeken naar de Kringloopwijzer als officiële opvolger van de BEX, met een wettelijke status. De BEX is de basis van en geïntegreerd in de Kringloopwijzer, maar de Kringloopwijzer is uitgebreider. De Kringloopwijzer houdt rekening met de mineralenstromen en -efficiëntie van het hele melkveebedrijf inclusief grond en mest in plaats van alleen de fosfaat- en stikstofefficiëntie van de veestapel. Voor het verkrijgen van een wettelijke status van de Kringloopwijzer moet de controleerbaarheid van het instrument (borging) aan te tonen zijn. Volgens Breembroek zijn veel stromen op het melkveebedrijf al goed controleerbaar, zoals de aan- en afvoer van dieren met I&R, de aanvoer van krachtvoer. De controle van aan- en afvoer van mest voert de RVO uit. Het minst makkelijk controleerbaar is de hoeveelheid ruwvoer die op een bedrijf wordt aangeleverd of afgevoerd en dan met name de handel tussen boeren. De VLB onderzoekt momenteel samen met Wageningen UR, Nevedi en met ondersteuning van de NVWA hoe de controleerbaarheid geoptimaliseerd kan worden.

Perspectief

De Kringloopwijzer is als je ermee begint best een moeilijk instrument voor zowel de

KENNIS OVER DE BODEM VAAK NOG TE LAAG

resultaten ervan. Naar verwachting komt er opnieuw een wervingsronde voor de opleiding van adviseurs aan de Kringloopacademie, zegt Jan Breembroek van Flynth namens de VLB. Driekwart van de circa 18.000 melkveehouders is immers klant bij een van de vijf VLB-accountantskantoren, en de melkveehouders die nu nog niet met de kringloopwijzer te maken hebben, zullen er, zoals het nu lijkt, vroeg of laat toch aan moeten.

Drie sporen

De Kringloopwijzer is op drie sporen bezig: 1) als managementinformatie voor de veehouder, 2) via de zuivelondernemingen (per 2015) en 3) als mogelijke opvolger van BEX. De VLB heeft als een van de vier onderteke-

adviseur als melkveehouder, maar voor de melkveehouder kan het werken met de Kringloopwijzer zeker geld opleveren, zegt Breembroek. Daarnaast is het voor de sector belangrijk om de totale fosfaatruimte optimaal te benutten en daar kan de Kringloopwijzer ook een bijdrage aan leveren. Dat zit hem vooral in een hogere eigen ruwvoerproductie per hectare en minder kosten voor mestafzet. Voor een bedrijf met circa 100 melkkoepen kan het gebruik van de Kringloopwijzer een financieel voordeel opleveren van 4.000 tot 10.000 euro. Dat blijkt uit een analyse van Flynth op basis van resultaten van de Kringloopwijzer in combinatie met financiële resultaten en werd eerder ook al berekend door Wageningen UR. Breembroek: "Dat is een lonkend perspectief voor melkveehouders." Er is een grote spreiding in de grasproductie op eigen land; van 8 tot 14 ton per hectare, weet Breembroek. Met het toepassen van de Kringloopwijzer kan een melkveehouder meer grip krijgen op het effect van bodemkwaliteit en -beheer op de grasproductie met een hogere opbrengst als resultaat.

Bedrijfsspecifieke norm

De Kringloopwijzer wil dat bedrijven bedrijfsspecifieke bemestingsnormen toegerekend krijgen. Die zouden de huidige forfaitaire normen moeten vervangen. Concreet: bedrijven die aantoonbaar meer van hun grond halen verdienen dan een ruimere bemestingsnorm. Om voordeel te behalen met de Kringloopwijzer is het vooral van belang om de ruwvoerproductie te optimaliseren en verliezen te beperken. Daarbij kan de Kringloopwijzer helpen met managementinformatie over de bodem. "Kennis over de bodem is vaak nog te laag. Terwijl grond een duur bedrijfsmiddel is. Voor een hectare van 70.000 euro moet een rente worden betaald van 3.500 euro. Dat bedrag verdient een gemiddelde boer niet met 1 hectare. Door met behulp van de Kringloopwijzer erachter te komen hoe hoog de huidige productie is, hoe die kan worden geoptimaliseerd en verliezen kunnen worden geminimaliseerd, kan met de grond een beter financieel resultaat worden behaald. Of anders gezegd: met de huidige oppervlakte meer kunnen groeien in melkproductie door betere benutting van fosfaat en stikstof."

RUWVOER- PRODUCTIE

Met behulp van de Kringloopwijzer kan een hogere grasproductie worden behaald.

Foto: Twan Wiermans

